Justitieutskottets betänkande

1978/79: 11

med anledning av propositionen 1978/79: 11 med förslag till ändring i delgivningslagen (1970: 428), m. m.

Propositionen

I propositionen 1978/79: 11 har regeringen (justitiedepartementet) efter hörande av lagrådet föreslagit riksdagen att anta i propositionen framlagda förslag till

1. lag om ändring i delgivningslagen (1970: 428),
2. lag om ändring i utsökningslagen (1877: 31 s. 1),
3. lag om ändring i lagen (1921: 244) om utmätningsed,
4. lag om ändring i växellagen (1932: 130),
5. lag om ändring i checklagen (1932: 131),
6. lag om ändring i lagsökningslagen (1946: 808).

Rörande propositionens huvudsakliga innehåll hänvisar utskottet till vad nedan anförs under rubriken Utskottet.

De vid propositionen fogade lagförslagen är av följande lydelse.

1 Förslag till
Lag om ändring i delgivningslagen (1970: 428)

Härigenom föreskrivs att 3, 4, 17, 19 samt 22–24 §§ delgivningslagen (1970: 428) skall ha nedan angivna lydelse.

Nuvarande lydelse	*Föreslagen lydelse*
3 §	
Myndighet ombesörjer delgivning genom att sända handlingen med posten eller *med bud* till den sökte, varvid som bevis att denne mottagit försändelsen begäres *delgivningserkännande* eller mottagningsbevis *(ordinär delgivning).*	Myndighet ombesörjer delgivning genom att sända handlingen med posten eller *överlämna den med bud eller på annat sätt* till den sökte, varvid som bevis att denne *har* mottagit försändelsen begäres *delgivningskvitto* eller mottagningsbevis *(ordinär delgivning).*
Myndighet som Konungen bestämmer får ombesörja att handlingen lämnas till den sökte i särskild ordning genom postverkets försorg om det finns anledning antaga, att delgivningserkännande eller mottagningsbevis ej kommer att lämnas eller ej kommer att erhållas i tid (särskild postdelgivning).	*Om det finns anledning antaga att delgivningskvitto eller mottagningsbevis ej kommer att lämnas eller ej kommer att erhållas i tid, får myndighet som regeringen bestämmer ombesörja att handlingen överlämnas till den sökte i särskild ordning genom postverkets försorg (särskild postdelgivning).*
Kan delgivning ej ske enligt första eller andra stycket, *skall myndigheten anlita* stämningsman eller annan, vars intyg utgör fullt bevis om delgivning *(stämningsmannadelgivning).*	Kan delgivning ej ske enligt första eller andra stycket, *får delgivning ske genom* stämningsman eller annan, vars intyg *enligt 24 § första stycket* utgör fullt bevis om delgivning *(stämningsmannadelgivning).*

I fall som avses i 15 och 16 §§ får delgivning ske genom kungörelse *(kungörelsedelgivning).*

4 §	
Om befordran av meddelande, som skall delges, genom *telegraf, telefon* eller på annat liknande sätt till den på vilken delgivningsuppdraget ankommer meddelas bestämmelser av *Konungen.*	Om befordran av meddelande, som skall delges, genom *telefon, telegram* eller på annat liknande sätt till den på vilken delgivningsuppdraget ankommer meddelas bestämmelser av *regeringen.*
17 §[1]	
Kungörelsedelgivning sker genom att handlingen hålles tillgänglig viss tid hos myndigheten eller på plats, som myndigheten bestämmer, och genom att meddelande härom och om handlingens huvud-	Kungörelsedelgivning sker genom att handlingen hålles tillgänglig viss tid hos myndigheten eller på plats, som myndigheten bestämmer, och genom att meddelande härom och om handlingens huvud-

[1] Senaste lydelse 1977: 677.

Nuvarande lydelse	*Föreslagen lydelse*
sakliga innehåll införes i Post- och Inrikes Tidningar och ortstidning eller endera av dessa inom tio dagar från beslut om kungörelsedelgivning. Är införande i tidning uppenbarligen meningslöst, får meddelandet i stället anslås i myndighetens lokal inom samma tid. Detta förfarande får också användas, om kungörelsedelgivning enligt 15 § ägt rum och därefter ny delgivning skall ske i samma mål eller ärende. Vid delgivning i fall som avses i 16 § första stycket andra punkten med de personer som hyr eller annars innehar lägenhet i samma fastighet skall dessutom meddelandet anslås inom fastigheten på lämpligt sätt inom *sju* dagar från beslutet om kungörelsedelgivning.	sakliga innehåll införes i Post- och Inrikes Tidningar och ortstidning eller endera av dessa inom tio dagar från beslut om kungörelsedelgivning. Är införande i tidning uppenbarligen meningslöst, får meddelandet i stället anslås i myndighetens lokal inom samma tid. Detta förfarande får också användas, om kungörelsedelgivning enligt 15 § ägt rum och därefter ny delgivning skall ske i samma mål eller ärende. Vid delgivning i fall som avses i 16 § första stycket andra punkten med de personer som hyr eller annars innehar lägenhet i samma fastighet skall dessutom meddelandet anslås inom fastigheten på lämpligt sätt inom *tio* dagar från beslutet om kungörelsedelgivning.
I fall som avses i 16 § sändes dessutom meddelande med posten till någon eller några av de personer som sökes för delgivning under deras vanliga adresser för att vara tillgängligt för alla dem som avses med delgivningen. Ingår statlig myndighet eller kommun bland dem som avses med delgivningen, skall sådant meddelande alltid sändas till myndigheten eller kommunen. *Avser* delgivningen i fall som avses i 16 § första stycket andra punkten de personer som hyr eller annars innehar lägenhet i samma fastighet, skall i stället handlingen eller meddelande enligt 6 § andra stycket sändas med posten till envar av dem, om ej också detta förfarande skulle medföra större kostnad och besvär än som är försvarligt med hänsyn till ändamålet med delgivningen.	I fall som avses i 16 § sändes dessutom meddelande med posten till någon eller några av de personer som sökes för delgivning under deras vanliga adresser för att vara tillgängligt för alla dem som avses med delgivningen. Ingår statlig myndighet eller kommun bland dem som avses med delgivningen, skall sådant meddelande alltid sändas till myndigheten eller kommunen. *Gäller* delgivningen i fall som avses i 16 § första stycket andra punkten de personer som hyr eller annars innehar lägenhet i samma fastighet, skall i stället handlingen eller meddelande enligt 6 § andra stycket sändas med posten till envar av dem, om ej också detta förfarande skulle medföra större kostnad och besvär än som är försvarligt med hänsyn till ändamålet med delgivningen.
	19 §[1]
Delgivning har skett genom att den som sökes för delgivning har mottagit handlingen i huvudskrift eller styrkt avskrift eller styrkt ko-	Delgivning har skett genom att den som sökes för delgivning *själv* har mottagit handlingen i huvudskrift eller styrkt avskrift eller

[1] Senaste lydelse 1977: 677.

Nuvarande lydelse	*Föreslagen lydelse*
pia oavsett på vilket sätt den kommit honom till handa.	styrkt kopia oavsett på vilket sätt den kommit honom till handa. *Har den sökte kvitterat postförsändelse som hämtats av bud, skall den anses ha kommit honom till handa samma dag som den avhämtats på posten.*

Förekommer vid särskild postdelgivning eller stämningsmannadelgivning att den som sökes för delgivning vägrar att taga emot handlingen, anses delgivning ändå ha skett.

Delgivning skall anses ha skett

enligt 6 § andra stycket genom att handlingen är tillgänglig och meddelandet delgivits,

enligt 12 eller 13 § genom att det blivit fullgjort som föreskrives där,

enligt 15 § andra stycket sista punkten genom att handlingen lämnats i den söktes hemvist eller fästs på dörren till hans bostad,

enligt 17 § på tionde dagen efter beslutet om kungörelsedelgivning under förutsättning att det blivit fullgjort som föreskrives i paragrafens första stycke.

22 §

Bestämmelserna i denna lag om delgivning av handling tillämpas även vid delgivning av annat än handling.

Lagen gäller i tillämpliga delar när någon på grund av föreskrift i författning har att, utan samband med mål eller ärende, ombesörja delgivning. I fall som avses i 15 eller 16 § *skall* han påkalla biträde hos länsstyrelsen som föranstaltar om delgivning på hans bekostnad.	Lagen gäller i tillämpliga delar när någon på grund av föreskrift i författning har att, utan samband med mål eller ärende, ombesörja delgivning. I fall som avses i 15 eller 16 § *får* han påkalla biträde hos länsstyrelsen som föranstaltar om delgivning på hans bekostnad.

23 §

För varje kommun skall finnas en eller flera stämningsmän. Stämningsman förordnas av länsstyrelsen. Det åligger länsstyrelsen att föra förteckning över stämningsmän inom länet.	*Polismyndighet förordnar stämningsmän till det antal som behövs i varje polisdistrikt.*

24 §

Intyg av stämningsman gäller som fullt bevis att delgivning skett på sätt som anges i intyget. Samma vitsord tillkommer intyg av nämndeman, notarius publicus, tjänsteman vid svensk utlandsmyndighet, åklagare, polisman, utmätningsman och exekutiv tjänsteman som	*Som fullt bevis att delgivning har skett på sätt som anges i intyget gäller intyg som i tjänsten utfärdas av stämningsman, tjänsteman vid svensk utlandsmyndighet, åklagare, polisman, kronofogde, exekutiv tjänsteman vid kronofogdemyndighet samt, vid delgivning med den*

Nuvarande lydelse	*Föreslagen lydelse*
är underställd utmätningsman. Detsamma gäller intyg som utfärdas av tjänsteman vid postverket enligt bestämmelser som Konungen meddelar, och intyg som utfärdas enligt särskilda föreskrifter om anslag på kommunens anslagstavla.	*som är intagen i kriminalvårdsanstalt, häkte, allmän vårdanstalt för alkoholmissbrukare, ungdomsvårdsskola eller rättspsykiatrisk klinik, tjänsteman vid anstalten. Samma vitsord tillkommer intyg av notarius publicus och intyg av nämndeman i tingsrätt vid delgivning för tingsrättens räkning.* *Vid särskild postdelgivning har intyg av tjänsteman vid postverket sådant vitsord som anges i första stycket.*

Intyg att delgivning skett på utrikes ort skall gälla som fullt bevis att delgivning skett på sätt som anges i intyget, om intygsgivarens behörighet styrkes av tjänsteman vid svensk utlandsmyndighet. Intyg om delgivning på utrikes ort gäller som fullt bevis även utan sådant bestyrkande som nyss nämnts, om detta följer av överenskommelse med främmande stat.

---

1. Denna lag träder i kraft den 1 juli 1979.
2. Av länsstyrelse förordnad stämningsman får till utgången av år 1979 slutföra delgivningsuppdrag som han har mottagit före ikraftträdandet. I fråga om intyg som stämningsmannen härvid utfärdar gäller 24 § i sin äldre lydelse.

2 Förslag till
Lag om ändring i utsökningslagen (1877: 31 s. 1)

Härigenom föreskrivs att 195 a § utsökningslagen (1877: 31 s. 1) skall ha nedan angivna lydelse.

Nuvarande lydelse	*Föreslagen lydelse*
	195 a §[1]
Ansökan enligt 195 § skall jämte föreläggande för motparten att yttra sig delgivas denne på sätt som är föreskrivet för stämning i tvistemål. *Delgivning sker genom överexekutors försorg, om sökanden ej hellre vill ombesörja delgivningen själv.*	Ansökan enligt 195 § skall jämte föreläggande för motparten att yttra sig delgivas denne på sätt som är föreskrivet för stämning i tvistemål.

Föreläggande som överexekutor i annat fall meddelar part enligt detta kapitel sändes med posten.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1979.

[1] Paragrafen införd 1970: 445.

3 Förslag till
Lag om ändring i lagen (1921: 244) om utmätningsed

Härigenom föreskrivs att 5 § lagen (1921: 244) om utmätningsed skall ha nedan angivna lydelse.

Nuvarande lydelse	*Föreslagen lydelse*
5 §[1]	
Upptages ansökning, som gjorts av borgenär, skall förhör med parterna hållas inför konkursdomaren å tid och ort, som av honom bestämmas. Konkursdomaren teckne genast å ena exemplaret av ansökningen föreläggande för gäldenären att inställa sig vid förhöret, beredd att avgiva förklaring över ansökningen, vid äventyr att uraktlåtenhet därutinnan ej utgör hinder för målets avgörande. Nämnda äventyr skall utsättas i föreläggandet, vilket ock skall innehålla erinran om att utmätningseden må avläggas vid förhöret samt anmaning till gäldenären att, om han saknar laga orsak att bestrida ansökningen, personligen infinna sig vid förhöret för att med företeende av förteckning över sina tillgångar fullgöra edgången. Det exemplar av ansökningshandlingarna, varå föreläggandet tecknats, skall delgivas gäldenären. *Delgivning skall ske genom konkursdomarens försorg, där borgenären ej hellre vill själv ombesörja delgivningen. I fråga om delgivning äge i övrigt vad om delgivning av stämning i tvistemål är stadgat motsvarande tillämpning.*	Upptages ansökning, som gjorts av borgenär, skall förhör med parterna hållas inför konkursdomaren å tid och ort, som av honom bestämmas. Konkursdomaren teckne genast å ena exemplaret av ansökningen föreläggande för gäldenären att inställa sig vid förhöret, beredd att avgiva förklaring över ansökningen, vid äventyr att uraktlåtenhet därutinnan ej utgör hinder för målets avgörande. Nämnda äventyr skall utsättas i föreläggandet, vilket ock skall innehålla erinran om att utmätningseden må avläggas vid förhöret samt anmaning till gäldenären att, om han saknar laga orsak att bestrida ansökningen, personligen infinna sig vid förhöret för att med företeende av förteckning över sina tillgångar fullgöra edgången. Det exemplar av ansökningshandlingarna, varå föreläggandet tecknats, skall delgivas gäldenären *på sätt om stämning i tvistemål är stadgat.*

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1979.

[1] Senaste lydelse 1946: 813.

4 Förslag till
Lag om ändring i växellagen (1932:130)

Härigenom föreskrivs att 94 § växellagen (1932:130) skall ha nedan angivna lydelse.

Nuvarande lydelse	*Föreslagen lydelse*
	94 §[1]
I växelmål må, där käranden det äskar, delgivning av stämning ombesörjas av honom.	

På framställning av käranden skall rätten, om synnerligt hinder ej möter och svaranden är så till hands att han kan infinna sig, utsätta första inställelse till samma dag som stämning sökes eller nästföljande dag.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1979.

5 Förslag till
Lag om ändring i checklagen (1932:131)

Härigenom föreskrivs att 72 § checklagen (1932:131) skall ha nedan angivna lydelse.

Nuvarande lydelse	*Föreslagen lydelse*
	72 §[2]
I checkmål må, där käranden det äskar, delgivning av stämning ombesörjas av honom.	

På framställning av käranden skall rätten, om synnerligt hinder ej möter och svaranden är så till hands att han kan infinna sig, utsätta första inställelse till samma dag som stämning sökes eller nästföljande dag.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1979.

[1] Senaste lydelse 1946:845.
[2] Senaste lydelse 1946:846.

6 Förslag till
Lag om ändring i lagsökningslagen (1946: 808)

Härigenom föreskrivs att 5 § lagsökningslagen (1946: 808) skall ha nedan angivna lydelse.

Nuvarande lydelse	*Föreslagen lydelse*
5 §	
Det exemplar av ansökningen varå enligt 4 § föreläggandet tecknats skall jämte fordringshandlingen delgivas gäldenären på sätt om stämning i tvistemål är stadgat. *Delgivning skall ske genom rättens försorg, om borgenären ej hellre vill själv ombesörja delgivningen.*	Det exemplar av ansökningen varå enligt 4 § föreläggandet tecknats skall jämte fordringshandlingen delgivas gäldenären på sätt om stämning i tvistemål är stadgat.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1979.

Utskottet

I propositionen förordas en ökad satsning på de enkla och billiga ordinära delgivningsformerna. Olika åtgärder föreslås för att göra framför allt brevdelgivningen effektivare. Större återhållsamhet förutsätts i fråga om användningen av stämningsmannadelgivning.

En omorganisation föreslås beträffande stämningsmannaverksamheten. Uppgiften att förordna stämningsmän flyttas från länsstyrelserna till polismyndigheterna. I samband därmed görs den ändringen att endast delgivning som en stämningsman har utfört i tjänsten räknas som stämningsmannadelgivning. Kostnaderna för den del av verksamheten som avser stämningsmannadelgivning på begäran av annan än myndighet skall täckas av avgifter.

Även vissa andra ändringar i delgivningslagstiftningen föreslås. Bl. a. tas ställning till den rättsliga innebörden av att delgivningsförsändelse utkvitteras med stöd av s. k. postfullmakt. Vidare upphävs parts ovillkorliga rätt enligt bl. a. lagsökningslagen att själv ombesörja delgivning.

Den nya lagstiftningen föreslås träda i kraft den 1 juli 1979.

I stort innebär de i propositionen framlagda förslagen att man fullföljer de tankar som delgivningslagen bygger på, och ett genomförande av de föreslagna lagändringarna synes utskottet ägnat att leda till en mera ändamålsenlig hantering av delgivningsärendena till gagn för myndigheter och enskilda. Inom utskottet har emellertid yppats viss tveksamhet inför tanken att upphäva parts ovillkorliga rätt enligt utsökningslagen, lagen om utmätningsed, växellagen, checklagen och lagsökningslagen att själv ombesörja delgivning.

I likhet med vad flertalet av lagrådets ledamöter uttalat i detta hänseende anser utskottet att en förutsättning för att de nämnda specialbestämmelserna skall kunna upphävas är att det skyndsamhetskrav som kan göra sig gällande i mål och ärenden som omfattas av den ifrågavarande lagstiftningen kan tillgodoses också i fortsättningen. Liksom flertalet av lagrådets ledamöter anser sig också utskottet kunna utgå från att denna förutsättning kommer att bli uppfylld genom att i sådana fall den enskilda parten får tillstånd enligt 2 § delgivningslagen att ombesörja delgivning och genom att polismyndigheten vid stämningsmannadelgivning beaktar behovet av skyndsam handläggning. Utskottet vill samtidigt framhålla vikten av att den nya ordningen för partsdelgivningarna inte leder till att de enskilda drabbas av några större kostnadsökningar. Vad nu sagts bör enligt utskottets mening beaktas under arbetet med genomförandet av reformen.

Med dessa uttalanden tillstyrker utskottet bifall till propositionen.

Utskottet hemställer

att riksdagen antar de i propositionen 1978/79: 11 framlagda förslagen till

1. lag om ändring i delgivningslagen (1970: 428),
2. lag om ändring i utsökningslagen (1877: 31 s. 1),
3. lag om ändring i lagen (1921: 244) om utmätningsed,
4. lag om ändring i växellagen (1932: 130),
5. lag om ändring i checklagen (1932: 131),
6. lag om ändring i lagsökningslagen (1946: 808).

Stockholm den 14 november 1978

På justitieutskottets vägnar
BERTIL LIDGARD

Närvarande: Bertil Lidgard (m), Åke Polstam (c), Eric Jönsson (s), Lilly Bergander (s), Gunde Raneskog (c), Håkan Winberg (m), Hans Pettersson i Helsingborg (s), Carl Lidbom (s), Ella Johnsson (c), Helge Klöver (s), Martin Segerstedt (s), Bonnie Bernström (fp), Bengt Bengtsson (c), Margareta Andrén (fp) och Karl-Gustaf Mathsson (s).

NORSTEDTS TRYCKERI STOCKHOLM 1978 780047